

(मराठी रुपांतर)

(२½ तास)

(एकूण गुण: ७५)

- सूचना: (१) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य.
(२) प्रत्येक प्रश्नाला १५ गुण आहेत.

१. महाराष्ट्रातील समाज सुधारणा चळवळीच्या विकासाच्या टप्प्यांची चर्चा करा.

किंवा

१. महाराष्ट्राच्या निर्मितीसाठीच्या चळवळीतील संयुक्त महाराष्ट्र समितीच्या भूमिकेची चर्चा करा.

२. महाराष्ट्रातील विदर्भ विभागाच्या मुख्य वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा. त्याच्या विकासाचे मुद्दे सविस्तर लिहा.

किंवा

२. मराठवाडा विभागाची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. त्याच्या प्रादेशिक असमतोलाच्या कारणांचे परीक्षण करा.

३. महाराष्ट्र राज्याच्या विधानसभेची रचना, अधिकार आणि कार्ये यांची चर्चा करा.

किंवा

३. महाराष्ट्राच्या राजकारणातील मुख्यमंत्र्याच्या स्थानाचे आणि अधिकारांचे परीक्षण करा.

४. महाराष्ट्रातील प्रभुत्वशाली जाती-समुह म्हणून मराठा-कुणबी जातीसमुहाचे विश्लेषण करा.

किंवा

४. महाराष्ट्रातील दलित राजकारणाचा विकास व स्थानाचे वर्णन करा.

५. टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन):-

(अ) महाराष्ट्रातील राष्ट्रीय चळवळ

(ब) दांडेकर समिती अहवाल

(क) कोकण विभाग: वैशिष्ट्ये व समस्या

(ड) महाराष्ट्रातील इतर मागासवर्गीय जातींचे राजकारण

(इ) मुंबई उच्च न्यायालय

QP Code : 70758

(2½ Hours)

[Total Marks : 75

- N.B. :** (1) All questions are compulsory.
(2) Each question carries 15 marks.

1. Discuss the stages of development of social reform movement in Maharashtra.

OR

1. Explain the role of Samyukta Maharashtra Samiti in the formation of Maharashtra.

2. Describe the main features of Vidarbha region of Maharashtra. Write in detail the developmental issues of Vidarbha.

OR

2. Explain distinct features of Marathwada region. Examine causes of regional disparity in its development.

3. Discuss the structure, powers and functions of state legislative assembly.

OR

3. Examine the position and powers of the Chief Minister in Maharashtra politics.

4. Analyse the Maratha-Kunbi caste cluster as a dominant caste group in Maharashtra.

OR

4. Describe the development and status of Dalit politics in Maharashtra.

5. Write short notes (any three):-

- Nationalist Movement in Maharashtra
- Dandekar committee report
- Konkan region: features and problems
- OBC politics in Maharashtra
- Mumbai High Court

[TURN OVER

AI-Con.4434-16.